

<https://doi.org/10.37919/0201-419X-2025.102.4>

УДК 821.161.2'05-6Українка.08

ЛЕСЯ УКРАЇНКА ТА ЇЇ ТВОРИ В НУШ: КОМЕНТАРІ ДО МАТЕРІАЛІВ У ПІДРУЧНИКАХ

БОГДАН

Світлана Калениківна,

кандидат філологічних наук,
професор кафедри історії та
культури української мови,
Волинський національний
університет ім. Лесі Українки;
просп. Волі, 13, Луцьк, 43025,
Волинська область;
e-mail: bohdan.svitlana@vnu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-4831-2770

Svitlana

BOHDAN,

Ph.D. in Philology, Professor of the
Department of History and Culture
Ukrainian Language,
Lesia Ukrainka Volyn National
University;
13 Voli Ave., Lutsk 43025, Volyn region,
Ukraine;
e-mail: bohdan.svitlana@vnu.edu.ua

У статті досліджено особливості представлення творчості й життяпису Лесі Українки в підручниках для учнів 5–6 класів НУШ. Проаналізовано їх структурно-семантичну побудову й мовні риси текстового матеріалу, доречність поданих завдань і форм роботи з ними. Умотивовано потребу доповнення реєстру пропонованих для вивчення творів письменниці з урахуванням читацьких уподобань сучасних школярів, обґрунтовано потребу увиразнення стилістики біографічних матеріалів і урізноманітнення джерел, які б активізували зацікавлення й особистістю Лесі Українки, і її творчою спадщиною.

Ключові слова: *Лесь Українка, стилістика, мова підручника, НУШ.*

Творчість Лесі Українки і її життяпис – неодмінний, хоч традиційно й фрагментарний, змістовий сегмент підручничових текстів упродовж усіх десятиліть української школи ХХ–ХХІ ст. Не стали винятком (передбачувано й умотивовано) і підручники для НУШ. Зрозуміло, що період після відновлення Української державності вніс суттєві корективи в інформаційну площину цих текстів щодо представлення особистості Лесі Українки, значно позбавивши їх стереотипів-ідеологем радянської епохи та помітно урізноманітвивши реєстр творів пись-

менниці, пропонованих для вивчення школярам різних вікових груп. Принагідно зауважимо, що вибір самих творів Лесі Українки здійснюють автори підручників, а отже, склад творів значною мірою мотивований їхніми особистими уподобаннями.

Об'єктом наших спостережень слугувало представлення творчості й життєпису Лесі Українки в трьох підручниках з української літератури: двох – для 5 класу (Людмили Коваленко й Ніни Бернадської [Коваленко, Бернадська 2022], Олеси Калинич і Світлани Дячок (за ред. Юрія Ковбасенка) [Калинич, Дячок 2022]) і одного для 6 класу (Марії Чумарної і Наталії Пастушенко [Чумарна, Пастушенко 2023]).

Наявність кількох підручників для одного класу створює, очевидно, сьогодні перед кожною школою і вчителем надскладну проблему – вибір найоптимальнішого / найдосконалішого підручника. Алгоритм такого вибору різний у кожному навчальному закладі – про це свідчить наше багатолітнє безпосереднє спілкування і співпраця з учителями української мови та літератури Волині, а також педагогічна практика студентів факультету філології та журналістики Волинського національного університету імені Лесі Українки в закладах середньої освіти Луцька. Крім того, кожен із підручників потребує різновекторного системного підходу в аналізі інформаційного виміру матеріалу, який стосується персоналії певного письменника й стилістики його актуалізації (бажано було б ще в часі їх рекомендації МОН для використання в навчальному процесі). Схематично цілісність такого різноаспектного підходу, який би уможливив доцільність вибору певного підручника як найбільш якісного, можна представити кількома векторами:

Вектор перший – *«очима філолога-мовознавця»* (щоб виокремити позитиви змістового виміру підручників і висловити побажальні міркування після детального ознайомлення з ним).

Вектор другий – *«очима вчителя»* (спілкування з колегами-вчителями із волинських ЗСО, щоб визначитися з доречністю вибору творів Лесі Українки для вивчення).

Вектор третій – *«очима школярів»* (уявно, гіпотетично, а в перспективі бажано, на нашу думку, провести реально такі дослідження, застосувавши різні методики опитування-анкетування серед учнів).

Зважаючи на певні регламентації, розглянемо зазначену проблему й актуалізуємо найпосутніші міркування крізь призму першого вектора (два інших залишимо на перспективу), зосередившись на таких тематичних блоках підручників: 1. Життєпис Лариси Косач-Квітки. 2. Реєстр творів Лесі Українки. 3. Робота з текстом, її методичні засади. 4. Пропоновані школярам завдання, їх доцільність / важливість / коректність тощо.

Насамперед висловимо міркування щодо структурно-змістової організації текстів аналізованих підручників. Заслугують на увагу цікаві передмови (як-от *«Про енергію слова і думки»* [Коваленко, Бернадська 2022: 4], *«Серце говорить словами»* [Чумарна, Пастушенко 2023: 3], які виконують роль своєрідного камертона, що встановлює гармонійну комунікацію «автори – школярі» за посередництвом підручника. І, безперечно, не залишаються непоміченими вже традиційні для сучасного підручничого дискурсу гендерно диференційовані звертальні формули в передмовах на зразок *«Юний друже / Юна подруго»* [Коваленко, Бернадська 2022: 3], *«Любий п'ятикласнику! / Люба п'ятикласнице!»* [Калинич, Дячок 2022: 5] (доцільність їх уживання замість узвичаєної форми множини залишається дискусійною).

Важливими й умотивованими з мовознавчого погляду видаються ті рубрики в підручниках, які передбачають роботу власне з мовним, стилістичним аспектом текстів (щоправда, найчастіше – закономірно й передбачувано – літературознавчим), наприклад: *«Розвиваємо творчість»*, *«Збагачуємо мовлення»* (підручник для 6 класу), *«Збагачуй своє мовлення»*, *«Будь уважним / уважною до слова»*, *«Завдання / консультації / експерименти від Софії Мудрагелівни»* [Коваленко, Бернадська 2022]. Цікаві завдання, які передбачають роботу зі словом, подані в підручнику для 6 класу [Чумарна, Пастушенко 2023]. Зауважимо, що такі рубрики відсутні в підручнику для 5 класу, авторами якого є Олеся Калинич і Світлана Дячок. Найпоширеніше така робота структурована в підручнику Людмили Коваленко й Ніни Бернадської, який має своєрідну тематичну організацію.

Інформацію про життєпис Лесі Українки як окремих змістовий блок представлено в двох підручниках: Калинич – Дячок [Калинич, Дячок 2022: 49–51] і Чумарної – Пастушенко [Чумарна, Пастушенко 2023: 164]. Насамперед ці два тексти вирізняються стилістикою заголовків. Якщо в підручнику для 6 класу це стереотипний нейтральний заголовок із роками життя письменниці («ЛЕСЯ УКРАЇНКА (1871–1913)»), то п'ятикласникам запропоновано концептуальне порівняння «ВІЛЬНОЛЮБНА, ЯК ВЕСНА» [Чумарна, Пастушенко 2023: 164].

Підручник Калинич – Дячок відтворює найзагальніші відомості з біографії Лариси Косач-Квітки, зосереджуючи основну увагу на її дитячих роках та особливостях виховання дітей у родині Косачів. При цьому певні сумніви викликає достовірність інформації про те, що «*Кожен [із дітей. – С.Б.] мав свій маленький город, квітничок*», усі діти «*виросували садочок*». Правомірність твердження про спільну родинну назву Лесі й Михайлика *Мишолосіє* дискусійна. Адже реальна назва – *Мишолосіє*, бо Михайла в родині іменували, вживаючи варіанти *Михайло*, *Михайлик* і *Міша*, а Лесю – *Лося*: «Міша й Леся (у нас в родині, то ніби формула якась була: “Міша й Леся”, як вони були зовсім невеличкі, ще в Звягелі, то їм давали навіть колективне ім'я “Мішолосіє”, бо Лесю років до 5–6 називали “Лося”, що їй дуже не подобалося. Звали їх так, бо вони дітьми, років до 13–14, були все вкупі, вчилися, робили все разом) часто згадували дім Завадських і, особливо, сад при ньому» [Косач-Кривинюк 1970]). Так само сумнівна назва *лисичата* щодо дітей М. Лисенка, як це стверджено в підручнику. Реальна ж мала бути *лисеньята*. Це відомо насамперед із листів Лесі Українки: *Ходили теж в гімназію на велику переміну без всякого виразного діла... Ходять теж часами на публ[ічні] лекції, навіть Укус і Лисеньята* [вирізнення тут і далі наше. – С.Б.] *ходили раз на відчит Афанасьєва* [Українка Леся 2021: 171]; *Лисеньята – діти М.В. Лисенка* [Українка Леся 2021: 506]).

Ще одне застереження. Автори стверджують, що Леся Українка знала 7 мов (а насправді Леся знала більше мов). Цих неточностей варто позбутися в подальших перевиданнях цього підручника.

Звертаємо увагу, що заголовок у підручникові Чумарної – Пастушенко налаштовує на сприймання оповіді про те, чому Леся Українка була подібна до весни. Очевидно, тому, що визначальна для неї риса характеру – вільнолюбство. Натомість у підручнику читаємо: «*Леся Українка (1871–1913) – українська письменниця, драматургиня, перекладачка та культурна діячка. У сучасній українській традиції входить до переліку найвідоміших жінок давньої та сучасної України. Найбільш прославилася у світовій літературі завдяки своїм драматичним творам – понад двадцять її п'єс не сходять зі сцен українських театрів, десятків творів були екранізовані. Найбільш популярні драматургічні твори – “Камінний господар”, “Кассандра”, “Лісова пісня”*» [Чумарна, Пастушенко 2023: 164]. Така невідповідність стилю заголовка і тексту не може залишитися непоміченою.

У підручнику Коваленко – Бернадської життєпису Лесі Українки нема, але є завдання, які спонукають п'ятикласників дізнатися про окремі біографічні деталі (зокрема про її стосунки з мамою) самостійно за допомогою онлайн-ресурсів. Це, безперечно, сприятиме активізації самостійної і пошукової роботи учнів, але зважаючи на різність мережевої інформації (і не завжди достовірної), на нашу думку, доречніше було б запропонувати ознайомлення з листами Лесі Українки до мами (віднедавна маємо повне академічне видання їхнього епістолярного спілкування в чотирнадцятитомовому зібранні її творів (11–14 томи) [Українка Леся V–XIV: 2021]), з «Хронологією життя й творчості Лесі Українки», що її уклала Ольга Косач-Кривинюк [Косач-Кривинюк 2006], яку Леся, як відомо, називала рідною не тільки «*по крові*», а й «*по духу*» (електронний варіант «Хронології» розміщено на кількох сайтах, зокрема на «Мисленому дереві» Миколи Жарких), з пізнавальною книжкою Наталки Малетич «*Леся. Мандрівний клубочок*» [Малетич 2021] тощо.

Школярам 5–6 класів запропоновано для вивчення такі твори Лесі Українки: «*Лелія*» (Калинич – Дячок), «*Вечірня година*» (Коваленко – Бернадська), «*Колискова пісня*» (зауважимо, що саме з такою назвою подано цей вірш у підручнику Чумарної – Пастушенко, відомий віддавна із заголовком «*Колискова. Агреддіо*» з циклу «*Сім струн*» [Українка Леся 2021: 63]),

«Уже весняне сонце припікає» (так названо фрагмент тексту з «Лісової пісні») і «Про велета» (у підручнику Чумарної – Пастушенко). Безперечно, кожен авторський колектив мав свою мотивацію у виборі творів. Однак дозволимо собі щодо цього обережне міркування: реєстр варто було б доповнити (скоригувати), врахувавши вікові й читацькі уподобання сучасних школярів, наявність / відсутність запропонованих творів у підручниках, за якими діти навчалися в попередніх класах, додавши до них інші тексти, наприклад, «Казку про Оха-чудодія», «Казку про край Царя Гороха», «Вілу-посестру», «Місячну легенду», «Давню казку» та ін.

Кілька зауваг варто висловити й про інформаційні деталі, які стосуються власне роботи з текстами. Насамперед коротко зупинимося на «питальному» блоці щодо творів Лесі Українки і пропонувані завдання, відзначивши їхню різноманітність і безсумнівну здатність зацікавити школярів, спонукати їх до вдумливого читання текстів (ідеться про всі підручники). Ізпоміж безперечних позитивів – постійна увага до мовно-виразової довершеності творів Лесі Українки (щоправда, здебільшого з усього обширу образних одиниць у центр уваги потрапляють епітети), тлумачення рідко вживаних слів, зокрема діалектизмів (найпошлідовніше це спостерігаємо в підручнику Коваленко – Бернадської).

Водночас висловимо певні застереження щодо доцільності й конкретики окремих запитань і завдань. Наприклад, до «Лелії» запропоновано такі: *Які поради ти можеш дати панночці?* (Чи це так важливо вміти давати поради панночці, наскільки вона їх потребує, а головне – яка мета такої комунікативної діяльності учнів?); *Як ти розумієш слово «зневажені»?* *Чи завжди зневага дорівнює образливим словам?* (А чому б не запропонувати школярам порівняти власне розуміння цього слова із тлумаченням у словнику?); *Чому Мар'яна говорить так поетично?* (А чи відомо дітям, які ознаки має поетична мова?); *Знайди в тексті три докази того, чому Лелії в Мар'яни краще, ніж у панських квітниках?* (А чому саме три, а не два чи чотири?) і т. ін. І врешті автори пропонують дітям завдання-кроссенс [Калинич, Дячок 2022: 64]. А чи не доречніше було б запропонувати дітям на завершення прочитати твір «Лелія»

в ролях, відтворивши Косачівську традицію родинного театру (тим паче, що така форма співпраці на уроках, як свідчить наш досвід роботи зі школярами, дуже їм до вподоби).

Бажано також в часі вивчення Лесиних творів активніше використовувати шедеври українського живопису: замість творів Ван Гога подати твори Івана Марчука, Архипа Куїнджі, волинських художників. На наше переконання, це посилює національний складник мистецького виховання, поглибило б також знання української живописної спадщини. А ще бажано запропонувати школярам прослухати пісенні варіанти текстів Лесі Українки, яких чимало в інтернет-просторі.

Наприкінці висловимо кілька побажальних міркувань:

1. У прийдешньому бажано ретельно переглянути реєстр творів Лесі Українки для вивчення, систематизувавши й гармонізувавши цей процес від початкової до завершальної шкільної ланки. Принагідно зауважимо, що на часі змінити й «присутність» творчої спадщини Олени Пчілки, увівши до шкільної програми НУШ її «Український дитячий театр», що побачив світ завдяки світлій пам'яті Лариси Мірошниченко, і її «Товаришки» (вже в старших класах).

2. Представлення життєпису Лесі Українки обов'язково стилістично увиразнити / доповнити цікавим матеріалом (у жодному разі не з рубрик на зразок «цього не прочитаєте в шкільних підручниках», «10 невідомих фактів»), а використавши науково-популярні видання про Лесю Українку (а їх більш ніж достатньо, щоб зацікавити сучасну дитину); варто долучити також аудіо- і відеопроєкти («Непам'ятники», «Привіт. Леся», «Ген українців», «Велич особистости» тощо), мультфільми, скажімо, «Мавка».

3. Передбачити завдання, які пропонують роботу зі словниками, з життям рідного слова в різні історичні епохи. Це дасть змогу навчити школярів живописанню словом, як було узвичаєно в Косачів. Тим паче, що в кожному з уже наявних у сучасних підручниках творів маємо для цього розкішний словесний матеріал. Наприклад, вивчаючи «Лелію», учні зможуть дізнатися багато цікавого, пізнаючи семантику слів *лелія* (тоді б розуміли, чому в Лесі вжито саме форму *лЕлія*, а не *лІлея* чи *лІлія*), *красне, погордовані (сестриці), квачики, нелад, скванно, тоя*,

канупер, квітниця, спогадати, досада (до серця приступила). Із поведінковою традицією українців дають змогу ознайомити учнів етикетні формули, актуалізовані в цьому творі: *Прощай, будь здоров!* (А як прощаєшся ти з мамою? з бабусею? Що кажуть вони тобі на прощання?); *Щоб була моя доленька щасна* (А які Ви знаєте побажання зі словами *щастя / щасливий, доля?* Спробуйте створити їх самі). Варто розповісти дітям про особливості родинної метамови Косачів і появу отих усіх дивовижних антропонімних новотворів *Зея, Кна-кна, Уксус, Патя, Дроздик, Біла Гусь* та ін., які активно використовували і діти, і дорослі в родинному спілкуванні).

Вивчаючи «Вечірню годину», мабуть, бажано разом із дітьми здійснити захопливу мандрівку в «значеннєві пригоди», яких зазнали в часі слова *коханий / кохано / закохани*. При цьому доречно з'ясувати, чому в посвяті авторка вживає саме прикметник *коханий* [«*Коханий мамі*» – у Лесиному тексті (УЛП V: 102)] замість звичного для сучасного мовця *любий*. Принагідно радимо звернути увагу на активне використання цього слова і в інших творах письменниці, наприклад: *кохана стороною моя* («Про велета») (УЛП V: 552); *моя ти Україно мила, кохана...* («Гімн. Grave») (УЛП V: 61); *розмови кохани* («Nocturno») (УЛП V: 66); *Ох, ти ж моє дитя кохане, рідне!..* («В'язень») (УЛП V: 79); *Чудова мрія, розкішна та ясна, / Кохано в ту ніч обгорнула мене* («Сон літньої ночі») (УЛП V: 97); *Синє море чудово так грає, Його сонечко пестить кохано* («Подоріж до моря») (УЛП V: 113); *Де грає сонця проміння кохане* («Подоріж до моря») (УЛП V: 118); *кохана сестро, брати кохани* (УЛП V: 157); *кохану матір, / Коли б могла я ще хоч раз побачить / Моїх коханих!..* («Грішниця») (УЛП V: 159); *Хвилі коханий* («Імпровізація») (УЛП V: 180); *речі кохани* («Зимова ніч на чужині») (УЛП V: 186); *коханої Тавриди* (УЛП V: 191); *Єдиний мій, коханий рідний краю!* (УЛП V: 193) («Іфігенія в Тавриді»); *голос той коханий / про волю золоту співав мені* («Забуті слова») (УЛП V: 217) тощо.

4. І найважливіше – текстологічна дилема, яка потребує виваженого спільного обговорення авторів підручників і науковців-філологів, щоб дати аргументовані відповіді хоча б на основні дискусійні питання: Який саме текст Лесі Українки

(а також інших авторів-класиків, твори яких відтворюють мовну традицію, що суттєво різниться від сучасної) пропонувати для вивчення в школі? Звірений за автографами? Адаптований до сучасного правопису? Яка мотивація і критерії остаточного вибору?

Отже, наявні підручники для НУШ, маючи численні переваги порівняно з попередніми (і передовсім структурно-змістові) в представленні творчості й особистості Лесі Українки, все-таки потребують певних доопрацювань, зокрема, доповнення / зміни реєстру пропонованих для вивчення творів, окремих фактологічних уточнень, уникнення неправдивої інформації в життєписі, стилістичного увиразнення біографічних текстів, удосконалення тематичного блоку запитань і коригування деяких завдань. Це, безперечно, впливатиме і на якість навчально-виховного процесу, і на формування національно-мовної особистості школяра.

Калинич О., Дячок С. Українська література: підруч. для 6 кл. закл. загальн. середн. освіти. За ред. Ю. Ковбасенка. Київ: Астон, 2022. URL: https://pidruchnyk.com.ua/1681-5_ukrlit_kalynych.html

Коваленко Л., Бернадська Н. Українська література: підруч. для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Освіта, 2022. URL: https://pidruchnyk.com.ua/1683-5_ukrlit_kovalenko.html

Косач-Кривинюк О. Леся Українка: хронологія життя і творчості. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2006.

Леся Українка: 150 років сходження до вершин. Ген українців з Іриною Фаріон. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Y8JDkTu9xe0>

Малетич Н. Леся. Мандрівний клубочок. Київ: Портал, 2021.

Непам'ятники. Леся Українка. URL: <https://podcasts.nv.ua/podcast/183-непамyatnyky.html>

Олена Пчілка: матір українського націоналізму. Ген українців. Перша студія. Ірина Фаріон. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=myzwWomwLgo>

Привіт. Леся. URL: <https://open.spotify.com/show/4pT4WB9PznIAILHYu1L8iu>

Привіт. Леся. URL: <https://www.youtube.com/@HelloLesyaUkrainka>

Чумарна М., Пастушенко Н. Українська література: підруч. для 6 кл. закл. загальн. середн. освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2023. URL: <https://fileview.ukr.net>

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

УЛП – Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14 т. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14>

REFERENCES

Kalynych, O., Diachok, S. (2022). Ukrainian literature: textbook for 6th grade of general secondary education. Yu.I. Kovbasenko (Ed.). Ternopil: Aston. URL: https://pidruchnyk.com.ua/1681-5_ukrlit_kalynych.html (in Ukr.).

Kosach-Kryvnyiuk, O. (2006). Lesia Ukrainka: chronology of life and creativity. Lutsk: Volynska oblasna drukarnia (in Ukr.).

Kovalenko, L., Bernadska, N. (2022). Ukrainian literature: textbook for 5th grade of general secondary education. Kyiv: Osvita. URL: https://pidruchnyk.com.ua/1683-5_ukrlit_kovalenko.html (in Ukr.).

Lesia Ukrainka: 150 years of climbing to the peaks. The gene of Ukrainians with Iryna Farion. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Y8JDKTu9xe0> (in Ukr.).

Maletych, N. (2021). Lesia. Mandrivnyi klubochok. Kyiv: Portal (in Ukr.).

Nepamiatnyky. Lesia Ukrainka. URL: <https://podcasts.nv.ua/podcast/183-nepamyatnyky.html> (in Ukr.).

Olena Pchilka: Mother of Ukrainian nationalism. Gene of Ukrainians. First studio. Iryna Farion. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=myzwWomWLgo> (in Ukr.).

Pryvit. Lesia. URL: <https://open.spotify.com/show/4pT4WB9PznIAILHYy1L8iu> (in Ukr.).

Pryvit. Lesia. URL: <https://www.youtube.com/@HelloLesyaUkrainka> (in Ukr.).

Chumarna, M.I., Pastushenko, N.M. (2023). Ukrainian literature: textbook for 6th grade of general secondary education. Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan. URL: <https://fileview.ukr.net> (in Ukr.).

LEGEND

УЛП – Ukrainka Lesia (2021). Complete academic collection of works: in 14 vols. Lutsk: VNU im. Lesi Ukrainky. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14> (in Ukr.).

*Стаття надійшла до редакції
19.04.2025*

Прийнято до друку 30.04.2025

Статтю опубліковано 29.09.2025

Received 19.04.2025

Accepted for publication

30.04.2025

Published on 29.09.2025

Svitlana Bohdan

LESIA UKRAINKA AND HER WORKS IN NEW UKRAINIAN SCHOOL: COMMENTS ON THE MATERIALS IN TEXTBOOKS

The study of the creative heritage and biography of Lesia Ukrainka has always been a significant and traditional component of textbook materials for schoolchildren throughout the many years of Ukrainian schooling practice.

The NUS is not an exception. Each of the textbooks for grades 5–6 contains the works of Lesia Ukrainka, among which there is “Evening Hour”, “Lullaby”, “Lily”, “Already the Spring Sun is Burning” (a fragment from “Forest Song”), “About the Giant”.

Information about the poetess’ biography is presented in the textbooks by Kalynych – Diachok and Chumarna – Pastushenko. The style of the two texts is similar and contains well-known biographical facts. Though the Kalynych – Diachok textbook provides more extensive information, the text contains some inaccuracies, particularly regarding occasional names: “Mysholosiye” – instead of the legitimate “Misholosiye” (the joint name of Mykhailo and Larysa Kosach, “Iysynchata” – instead of “Iyseniata” (regarding Mykola Lysenko’s children). The claim that Lesia Ukrainka knew 7 languages is also questionable (in fact, she knew more).

The stylistically pronounced prefaces in the textbooks by Kovalenko – Bernadska and Chumarna – Pastushenko are worth emphasizing, as well as interesting rubrics that encourage schoolchildren to work with the word thoughtfully.

Each text by Lesia Ukrainka is accompanied by a variety of tasks that involve both the literary and linguistic analysis of the text.

The article analyzes the features of the “question” block to works by Lesia Ukrainka and the proposed system of tasks, some of which focus on working with linguistic and expressive means, particularly, epithets.

The above comments suggest more active use of available popular science sources about Lesia Ukrainka in the educational process, particularly, modern literary texts, and audio-video products, which will contribute to developing an interest in studying both the biography and creative heritage of Lesia Ukrainka.

Key words: Lesia Ukrainka, stylistics, textbook language, NUSh.